

[Per Federspiel.]

tjenesten, og løbe den risiko, at han kunne komme til mere eller mindre at diktere landets udenrigspolitik. En sådan grå eminence ønsker vi ikke hjemlet. En anden grund er, at selve dette at arbejde med de generelle problemer er meget værdifuldt for dem, der senere skal sendes ud som missionschefer. Også derfor mener vi, at det bør være en minister, en højere tjenestemand, der går ind i den almindelige rotation, som bør varetage dette arbejde og dog ret hyppigt bør veksle. Derved opnås kontinuitet, der opnås større kontakt med tjenestens forskellige grene og naturligvis også med informationskilder udefra; det skal jo ikke alene være en akademisk institution inden for ministeriet selv.

Vi har ikke kunnet trænge igennem med vore synspunkter, men vi er i virkeligheden overbevist om, at de ville være blevet accepteret, hvis der havde været mere tid, og hvis kommissionen i sin tid også havde beskæftiget sig med disse spørgsmål og ikke alene hæftet sig ved de erhvervs-mæssige sider af sagen.

Det andet punkt er uddannelsen. Her må man jo gøre sig klart, at udenrigstjenesten eller, hvis man ikke har noget imod det gammeldags udtryk, diplomatiet er en profession og en ganske speciel profession. Der er intet af vore nuværende universitets-fakulteter, der på forhånd kvalificerer en kandidat til udenrigstjenesten. Man har i sin tid i udenrigsloven haft en bestemmelse om, at der var 5 pladser til disposition for stipendiater, og man havde tænkt at sende de yngre tjenestemænd til udlandet på studier.

Det var i og for sig en god bestemmelse, men der skete — hvis den højtærede formand tillader, at jeg siger det — en form for underslæb, idet disse embedsmænd i virkeligheden blev opslugt af den almindelige tjeneste. Man misbrugte med andre ord stipendiaterne og berøvede derved de unge mennesker den uddannelse, de skulle have haft. Denne bestemmelse vil man nu genoplive, og det er godt; men jeg tror, det er utilstrækkeligt. Jeg tror, at det også vil være nødvendigt, at der under arbejdet i ministeriet gennemføres kursus. Det er nødvendigt, at den udenrigstjenestemand,

der befinder sig i udlandet, og som ikke har nogen at henvende sig til eller nogle steder at slå op, men må stole på sig selv, er udstyret med et større almindeligt kendskab, en større rodfæstelse i den almindelige danske dannelse, end det er nødvendigt for andre. Derfor er uddannelseskravene rejst og rejst med rette, og de er også delvis accepteret. Jeg beklager, at den kommission, der behandlede spørgsmålet, ikke i sin betænkning er gået mere i dybden med hensyn til disse spørgsmål. Det kunne den have gjort, for der har under udvalgsbehandlingen vist sig at være tilstrækkeligt materiale dertil.

Disse forhold har fra regeringens side affødt kravet om, at der så må normeres et tilsvarende antal yngre tjenestemænd. Det er vi imod af to grunde: for det første fordi det er blevet ganske åbenbart, at der i udenrigstjenesten som formentlig også i en række andre ministerier udføres en del ganske underordnet arbejde af alt for højt kvalificerede embedsmænd. Man har været opmærksom på dette, og man har arbejdet på en kancellistordning, som udenrigsministeriet og finansministeriet beklageligvis ikke har kunnet blive enige om, hvad de i virkeligheden burde have været, inden kommissionsbetænkningen blev afgivet. Fra vor side har vi intet imod, at kontorpersonalet udvides, hvis det er nødvendigt; men vi anser det for uheldigt at normere ekstra tjenestemænd, idet det vil bevirke, at den pyramide, embedsstaben jo kan beskrives som, bliver for tung i den nederste ende — der bliver for ringe avancementsmuligheder, og man betager derved kvalificerede ansøgere lysten til at søge ind i tjenesten.

Vi mener, at det ikke er påkrævet at foretage yderligere normeringer, og derfor kan vi ikke anbefale nogen af de to forslag, der er sammenfattet i ændringsforslag nr. 2 til normeringsforslaget.

Bortset fra dette kan vi anbefale lovfor-slagene, navnlig efter at § 5 i lovforslaget om udenrigstjenesten er blevet rensset for nogle skønhedsfejl, så at det nu vil være muligt at oprette en separat, en særskilt, gruppe af kancellister, disse alt for lidt påskønnede tjenestemænd, som i virkeligheden er den faste stab i repræsentationerne